

[Johan Nielsen.]

tingene indbyrdes uden folketingets indblanding. Vi ved jo alle, at et af selvstyrelandsstyrets programpunkter er afskaffelsen af de færøske folketingsmandater. Ganske vist blev dette programpunkt ikke vedtaget i sidste lagtingssamling, men det har været et kardinalpunkt i hver færøsk valgkamp i alle de sidste år. Derfor har det undret mig såre, at folkeflokkens repræsentant i det høje ting aldrig har fremsat et lovforslag om ophævelse af de færøske folketingsmandater.

Lad mig dog her fastslå, at selv om disse 5 lovforslag tilsyneladende er fiks og fær-dige, så er det kun tilsyneladende. Det høje ting skal bevilge sin del af merudgifterne, og hvor man skal betale, må man også have medbestemmelsesret. Det er derfor, vi samhörighedsfolk går ind for bevarelsen af de færøske folketingsmandater. Vi ville betragte det som undertrykkelse af Færøerne, hvis man i det høje ting behandlede de færøske anliggender og ingen færøsk folketingsmand var til stede.

Men når dette er sagt, skal jeg ikke undlade at udtrykke min store glæde over disse lovforslag, som i social henseende placerer Færøerne jævnsides med Syddanmark. Færingerne er et folk med meget stor social forståelse, selv om vi kom langt senere med i den sociale lovgivning end den sydlige del af kongeriget. Jeg håber, jeg med formandens tilladelse kan få lov til at nævne et par eksempler på færingernes sociale forståelse, så medlemmerne af det høje ting kan forstå, med hvilken glæde vi færinger tager mod disse lovforslag.

Så langt vi kan se tilbage i Færøernes historie, har vi, når vi har fanget grind på Færøerne, delt størstedelen af fangsten i lige dele til hver eneste indbygger i grind-distriktet. Oldingen og det lille barn i vuggen har fået den samme del som fangstmanden. Dette har ingen følt som almisser, men det var en rettighedshandling, for det stod i loven.

Det andet eksempel oplevede jeg engang, da jeg som præst på Norderøerne gik fra en af mine annekskirker til en anden. På vejen midt imellem de to bygder kom vi gennem en dal, hvor der lå en lille høj, lidt mindre end en dansk kæmpehøj. „Hvis vi går forbi denne høj uden at lægge penge

ind i den, så sker der os en ulykke“, sagde min ledsager. „Hvad i alverden mener du med det?“ spurgte jeg. „Jo“, sagde han, „alle, som passerer denne høj, skal lægge penge i den, for ellers sker der dem en ulykke. Men man må ikke tage pengene ud fra højen, uden man er i den yderste nød, for så sker der også en ulykke.“ Jeg undersøgte højen og fandt i forskellige små huller dækket af sten en mængde mønter. Senere drøftede jeg tildragelsen med min vært, en stout kongsbonde, og han fortalte mig, at det var en social foranstaltning, som man i gamle dage havde dér på øen. Hvert hædersmenneske kunne uforskyldt komme ud for en ulykke, så han trængte til hjælp, og da man ville spare ham for den ydmygelse, det var at skulle bede om hjælp eller modtage almisse, vidste alle, at hvis nøden drev dem, kunne de gå hen til højen og hente penge, uden at nogen fik det at vide. Jeg kunne ikke lade være med at beundre den sjælsadel, som dette folk besad, og jeg håber, at medlemmerne af det høje ting med disse to eksempler har fået bevist, hvad det betyder for færingerne lovmæssigt at blive placeret lige i social henseende med Syddanmark.

Derfor bringer jeg socialministeren en stor tak for lovforslagene. Men jeg står ikke i grøftekanten med hatten i hånden. Selv om vi ikke betaler statskat på Færøerne, ved jeg, at vi yder noget til gengæld. Lad mig lige anføre, at medens man fra dansk side næsten intet køber fra Færøerne, kommer langt den største del af den færøske import fra Danmark. Lad mig også nævne, at mellem en femtedel og en fjerdedel af samtlige skibsofficerer i den danske handelsmarine kommer fra Færøerne, og i dag behøver ingen at søge arbejde uden for Færøerne. Hertil kommer, at vi ikke længere er økonomisk afhængige af Danmark.

I mine barndoms- og ungdomsår var der mange på Færøerne, som var samhörighedsfolk af angst for, at man ellers ikke kunne klare sig økonomisk. I dag har forholdene forandret sig. For ca. 30 år siden var der ingen, som ville belastes med de golde klippeøer i Nordatlanten. I dag er der sikkert flere stormagter, som gerne ville betale, hvad Færøernes administration koster, for flådehavne og baser. Atlantpagtens militære værdi ville dale meget, hvis Færøerne lå